

NAS GLAS

Glasilo Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo
v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrtna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 51. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 1.46/

Vsem včlanjenim strokovnim (stanovskim) organizacijam in okrožnim skupinam!

Da se olajša stanovanjska beda v Ljubljani na čim najizdatnejši način, je sklenil
vladni komisar za mesto Ljubljano, da izdaj
mestna občina ljubljanska v svrhu gradnje
večjega števila lastnih stanovanjskih poslo-
pij 6% obligacijsko posojilo do najvišjega
zneska 30.000.000 Din.

To posojilo bi se vračalo iz gradbenega
fonda ad hoc potom žrebanja v največ 30
polletnih enakih obrokih in bi uživalo pui-
larno varnost.

Program, kje in kako naj se zida, bo ob-
čina po pregledu statistike pri stanovanj-
skem sodišču sestavila sporazumno z inte-
resiranimi krogi, med katere bo v prvi vrsti
štel zlasti subskribente ter bo v sporazumu
z njimi izdala svoj čas tudi pravilnik o od-
dajanju stanovanj v hišah, ki bodo zgrajene
s pomočjo tega posojila.

Sporočajoč ta sklep vladnega komisarja
za mesto Ljubljano v smislu odločbe čl. 2
svojih pravil vsem pri njej včlanjenim stro-
kovnim in stanovskim organizacijam ter
okrožnim skupinam, pozivlja Zveza organi-
zacije tem potom, da zainteresirajo svoje
člane s posebnimi okrožnicami ter jih povabijo,
da posojilo po svojih močeh subskribi-
rajo.

Posojilo se lahko odplačuje tudi v 10
obrokih, najmanjši nominalne je 200 Din.

Pismene prijave članov naj posamezne
organizacije zbirajo ter jih oddajajo pri
mestnem knjigovodstvu. Tudi Zveza bo
skupne prijave od organizacij ali pa od po-
sameznikov radevolje sprejemala ter jih od-
daljala knjigovodstvu. Vsak prijavitelj naj
označi na prijavi, ali sme občina njegovo pri-
javo predati v vednost javnosti ali ne.

Odveč se nam zdi priporočati subskrip-
cijo tega posojila, za katero jamči mestna
občina z vsem svojim imetjem. Ako pripom-
nimo, da je neka strok. organizacija drž. na-
meščencev naložila v tem posojilu ves svoj
podporni fond, ki je postal likviden in da je
mestno delavstvo samo podpisalo že 2.5 mi-
lijona Din, — je jasno, da tudi državni na-
meščenci ne smemo zaostati. Vi vsi, ki mo-
rate radi nedostajanja primernih stanovanj
bivati v vlažnih, nehygieničnih prostorih ali
stanovati izven mesta, vi podeželani, ki že-
lite uživati zasluženi pokoj v srcu Slovenije
ter pripraviti udobno zatočišče svojih deci:
zganite se in podpisujte 6% obligacijsko po-
sojilo mestne občine ljubljanske.

Uspeh te subskripcije naj pokaže verno
sliko gospodarske zrelosti ne samo pridobit-
nih krogov, marveč naj bo pred vsem tudi
viden izraz volje do gospodarske osamo-

svojitve malega človeka — drž. nameščenca.
Tudi tu naj slavi svojo zmago samopomoč!

Ljubljana, 22. februarja 1927.

Za odbor:

Joža Bekš,
tajnik

Milan Paternoster,
načelnik

Navodila za kredit pri Kreditni zadrugi.

(Gradnja uradniških stanovanj.)

Prošnje za posojila morajo vsebovati na-
slednje podatke:

Za državne uradnike: zvanje, kategorijo,
položaj in kraj službovanja, o čemer je treba
potrdila od oblasti, pri kateri prosilec služi;
imena družinskih članov, ki jih prosilec vzdr-
žuje, višino posojila, njegov namen in koliko
želi, da se mu nakaže v rokih; lastna razpo-
ložljiva denarna sredstva, ki jih namerava
porabiti za gradnjo in dokaz o tem premo-
ženju; izjavo, če je prosilec mogoče, da se
zida brez pomoči iz fonda lastno hišo za sta-
novanje; koliko ima prepovedi na plači; ali
ima naturalno stanovanje od države ali od
samoupravne korporacije ali proti odškodni-
ni ali v najemu; ima že svojo hišo v kraju,
kjer slušbuje ali stanuje morda v hiši svoje
žene ali ima morda že svojo hišo v kakšnem
drugem kraju; višina najemnine, ki jo plačuje
za stanovanje; ima že kaj dolga pri drž. ipo-
tekarji; višino zavarovalnine proti po-
žaru, za katero namerava zavarovati novo
zgradbo; podroben opis terena, na katerem
namerava zidati poslopje; ima že tak prostor
ali pa želi šele kupiti; priklopi naj prošnji odo-
bren stavbni načrt, če že ima prostor za zi-
danje ali pa prvo skico zgradbe za teren, na
katerem misli, da ga bo kupil in zidal na
njem in proračun stroškov za izvršitev pro-
jektirane stavbe.

Prosilec mora ob vložitvi prošnje plačati
225 Din za stroške ocenitve. Denar je treba
ali založiti ali ga poslati po poštni nakaznici
ekonomskemu računskemu oddelku ministr-
stva za socialno politiko. V prošnji mora pro-
silec tudi izjaviti, da so mu znani vsi pogoji
iz Uredbe o uporabljanju denarja iz fonda za
gradnjo uradniških stanovanj (Službene no-
vine št. 263-1927.), po katerih se dovoljujejo
ta posojila, in da se bo pokoril vsem tem
predpisom. Prošnja je treba spisati lastno-
ročno, jo podpisati in izjaviti, da jamči za ve-
rodostojnost v zmislu točke 25 Uredbe.

Dotični, ki misli, da so podani vsi pogoji
za posjilo, naj se obrne na Odbor v najkraj-
šem času. Nasloviti je pa treba prošnjo potom
ministrstva za socialno politiko. S posojilom
se zamorejo okoristiti samo aktivni državni
uradniki, ne pa tudi penzionisti in ostali dr-
žavni uradniki. (Kateri so to? Ur.)

Za enkrat se dajejo posojila samo urad-
nikom v Beogradu, v Zagrebu, v Ljubljani, v

Skoplju, v Sarajevu, v Splitu in Mariboru,
kjer so stanovanjske razmere najslabše.
Poznejše bodo sporočili, kdaj bodo spre-
jemali prošnje tudi iz drugih krajev. (Čitali
smo, menda v »Jutru«, da je namenjenih 2
milijona za Maribor, a za Ljubljano ničesar.
Od kod je ta informacija, nam ni znano. Ur.)

Za zadruge: Prošnji je treba priložiti: od
oblasti potrjena pravila; poimenski spisek
članov upravnega odbora, njihov položaj
(službeni) in pa vsoto vplačanih deležev; bi-
lanc poslednjih treh let, če zadruge že ob-
stoje toliko časa, s poročili upravnega in nad-
zornega odbora in s poročilom občnih zborov,
ki so glasovale za razrešnico; točen pregled
o stanju dohodkov in razhodkov po zaključku
poslednje bilance; splošno poročilo o poslo-
vanju zadruge z načrti in proračuni projekti-
ranih zgradb; pojasnilo o nameravanem raz-
vitku združnih poslov, pojasnilo o denarnih
sredstvih, ki jih zamore zadruge angažirati
za ta cilj; prejšnje in sedanje pogoje oddaja-
nja združne zgradbe v najem.

Vse prošnje in priloge morajo biti kolko-
vane v zmislu taksnega zakona. **Opozorjamo**
izrecno, da zamorejo biti deležni posojila
samo oni drž. aktivni uradnik, ki so člani tudi
Nabavljalne zadruge.

A. S.:

Da se razumemo!

»Državni upokojenec« je v svoji januar-
ski številki priobčil poročilo o občnem zboru
Osrednje Zveze javnih nameščencev in upo-
kojencev za Slovenijo, ki se je vršil v Ljub-
ljani dne 2. januarja t. l. Iz nadpisa daljšega
članka bi čitatelj sklepal, da vsebuje poročilo
zgolj popis o poteku občnega zbora, kakor je
to običajno. Toda zmotili smo se. V članku je
mного brez kritične lupe pridejanega kome-
ntarja, osobito k nekaterim točkam, ki so se
obravnavale, to pa tako, da naredi spis na
čitatelja vse bolj vtis kritičnega razmotriva-
nja posameznih momentov, kakor pa vtis
objektivnega poročanja golih dejstev. Pre-
zrtó pa je skoro vse, kar se je na občnem
zboru govorilo in poročalo o pozitivnem de-
lu organizacije.

In tako poroča list iz govora gledé sana-
cije težkega položaja staroupokojencev do-
slovno: »Predsednik (občnega zbora) kakor
tudi tajnik sta se v svojih govorih, kateri so
vsebovali več ali manj težnje aktivnih tova-
ritšev, jako malo prikupila mariborskim sta-
roupokojencem. Eden kakor drugi je zaigral
staro »lajno«: prevedbo kronskih upokojen-
cev v dinarske. K besedi se oglasi najprvo
delegat društva drž. upokojencev in upoko-
jenk za Slovenijo, sedaj v Mariboru ter jima
je »zabrusil« približno sledeče: »Nehajte ven-
dar enkrat s prevedbo. Mariborčani smo od-
ložni protivniki vsake prevedbe, temveč sto-
jimo slejkoprej na neomajnem stališču izena-
čenja staroupokojencev z novimi. Za preved-

bo zelo vnet zastopnik prevedbe g. Svetek je glasom svoje zadnje izjave sicer vrzel svojo tozadevno puško v koruzo ali vse eno je še trdil, da bi bilo bolje nekaj kakor nič.

K temu citatu pristavljam v pojasnilo, da smo predsednik, tajnik in jaz v svojih govorih izrecno poudarjali, da je postulat Osrednje zveze kakor tudi drugih ljubljanskih društev državnih upokojencev tale: Sprememba členov 239 in 240 činovniškega zakona v smeri, da se določijo prejemki staroupokojencev v isti izmeri kakor novoupokojencem, ali z drugo besedo, da se izenačijo staroupokojenci z novimi; dokler se pa to ne zgodi, da se vsaj kronskim upokojencem prevedejo pokojnine na dinasko plačo al pari. Postal bi preobširen, če bi hotel tu utemeljevati, katero stališče ali naziranje je bolj pravilno in umestno. Le to ugotavljam, da sem jaz nastopil pri občnem zboru kot delegat in predsednik društva upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani in to kot tolmač zahtevka, nad katerim se doslej še noben član tega društva ni spodtaknil. Činitelji društva se dobro zavedajo, da je radikalna remedura bednega položaja tako kronskih kakor dinarskih staroupokojencev le mogoča, če se vsi izenačijo z novoupokojenci. Dobro se zavedajo nepristranskega ščitenja te in one grupe državnih upokojencev, toda nihče ne more oporekati stremljenju, da se izleči bedni položaj kolikor možno naglo vsaj onim upokojencem, ki so med bednimi najbednejši. To društveno stremljenje datira že daleč nazaj, ko se je devalvirala krona, ne da bi se pokojnine regulirale v primeri z rastočo draginjo življenjskih potrebščin.

Če sem v svojem govoru pripomnil, da vprašanje prevedbe pokojnin v dinarsko plačo ni več tako aktualno, sem pa tudi pristavil, da je upanje, da se novelacija činovniškega zakona izvrši v najkrajšem času, da je torej nov zakon pred durmi, ki bo tudi določil usodo staroupokojencev. S to izjavo še nisem vrzel »tozadeve puške v koruzo«.

Neobhodno potrebno je, da pojasnim vso to zadevo članom društva, ki sem jih zastopal na občnem zboru, da bodo o celi razpravi natančneje podučeni.

Nedostatki uradniškega zakona.

(Nadaljevanje.)

Čl. 137. Poslednji odstavek tega člena involvira tudi neko dobroto, ki pa se isto tako ne udeležuje. (»Marius« morda tedaj še

ni vedel, kar je danes že suho dejstvo, da je novi finančni zakon s čl. 260. ukinili to pravico, kakor smo že omenili. Konstatira pa, da je bilo že obilo konkretnih primerov, ko bi se moralo to določilo že vporabljeni, pa se ni. Nadrejena oblast bi se kvečjemu tedaj osokolila, da prizna 10 let službe več, če bi treščil komu ves plafon na glavo; a še tedaj bi moral ponesrečenc dokazovati, če bi sploh zamogel, da ni on zakrivil katastrofe...)

Čl. 139. očituje eno najobčutljivejših točk ur. zakona. Že stari srbijanski zakon je določal, da ima pravico do penzije vsakdo, ki je služil vsaj deset let državi. Leta in leta so uživali uradniki to pravico. Kar nepričakovano je pa poslednji dvanajstinski zakon (in sedaj tudi novi finančni zakon) omejil to pravico na ta način, da morajo vsi novi uradniki in pa oni, ki 1. decembra 1925 še niso služili že polnih 10 let, služiti sedaj 15 let, če si hočejo pridobiti pravico do penzije.

Mislil, da je neumestno, če naglašamo samo to, koliko pravic so nam že vzeli; tembolj moramo pač žigosati prakso, ki jo uvažajo na ta način, da se kar na brzo roko in samovoljno izmenjujejo določila, ki so bila nekoč uveljavljena s stalnim in specialnim zakonom, to pa potom začasnega finančnega zakona. Če nam ne uspe, da zavrremo to prakso, tedaj ne vemo, čemu služimo in katere pravice so nam zajamčene.

Čl. 149. je unikum nehumannosti in svedoči popolno nedostajanje etičnih principov. Doslovno besedilo je:

»Otrokom državnih uslužbencev, ki imajo pravic do rodbinske pokojnine, pristoji doklada za otroke tako, da se šteje en otrok manj; če pa je samo en otrok, mu ne pritiče ta doklada. Če uživa tudi vdova rodbinsko pokojnino skupaj z otroki, pristoji doklada za vsakega otroka.«

(Konec prihodnjič.)

Iz sejnih zapiskov »Zveze«.

2. odborova seja Zveze se je vršila dne 1. februarja 1927.

Načelnik g. Paternoster otvori sejo ob 20. uri.

Prečita in odobri se zapisnik 1. odborove seje.

Preide se k izvolitvi raznih odsekov. V tiskovni odsek so izvoljeni: 1. Golob Fran, 2. Petrovčič Fran, 3. Hruška Aleksander, 4. dr. Siegenšek Fran, 5. Pirc Josip, 6. Adamič Anton, 7. Pestotnik Anton, 8. Dolžan Janko, 9. Velikonja Narte, 10. Beguš Josip, 11. Jakše Joško in 12. Rus Ignac.

V odsek za pravno varstvo so izvoljeni: gg. 1. Matjašič Mirko, 2. Božič Jernej, 3. Masič Stanko,

4. Dr. Ferjančič Josip, 5. Novak Stanko in 6. Paternoster Milan.

V gospodarski odsek so izvoljeni: gg. 1. Jaka Drol, 2. Josip Pirc, 3. Ivo Petročnik, 4. Milan Paternoster, 5. Dr. Josip Ferjančič, 6. Ivan Zupanec, 7. Ignacij Rus, 8. Kuno Hočevar in 9. Ivan Rostan.

Načelnik gospod. Paternoster poroča, da je g. računski nadsvetnik Ivan Rostan vokal ob priliki svoje 30-letnice javnega delovanja 500 Din kot prvi temeljni kamen za zgradbo uradniškega doma v Ljubljani. Zveza se je gospodu Rostanu zahvalila za to darilo s posebnim pismom, kar vzame odbor odobruje na znanje. Istotako poroča načelnik gospod. Paternoster, da vabi komisar mestne občine ljubljanske na subskripcijo komunalnega posojila za zgradbo stanovanj v Ljubljani. Priporoča vsem odbornikom, da se pri svojih strokovnih organizacijah za to akcijo kar najtopleje zavzamejo ter razpredejo v to svrhu najživabnejšo propagando. Z gospod. načelnikom soglašata tudi gg. Pirc in Hočevar z dodatkom, da je treba posvetiti temu vprašanju vso našo pozornost. Akcijo za podpisovanje obligacijskega posojila naj bi prevzel ravnokar izvoljeni gospodarski odsek. Uvaževati je dejstvo, da bo od dajal stanovanja posebni odbor, ki se bo že via facti moral ozirati v prvi vrsti na subskribente. Ako je doslej že delavstvo podpisalo 2 in pol milijona dinarjev, je treba tem bolj razpredati to idejo med inteligentnimi sloji, katerih reprezentanti so v prvi vrsti drž. nameščenci. Vrh tega je treba pomisliti, da bo to eno najvarnejše naloženih posojil, ker uživa popolno pupilarno varnost. Propaganda naj bi se vršila predvsem z živo besedo od tovariša do tovariša. Ker je postal likviden, je proforsko društvo naložilo v označeno svrhu ves svoj podporni fond.

Tajnik Bekš poroča o tekočih stvareh. Pred vsem omenja, da je Savez javnih namještenika i umirovljenika v Zagrebu oficijelno povabil našo Zvezo na svoj občni zbor, ki se je vršil 6. februarja 1927. Po priporočilu odbornikov prof. Raića, Pirca, Hočevarja in Zupanca se soglasno sklene:

1. da se občnega zbora udeležita načelnik Paternoster in tajnik Bekš,

2. da se odpošlje takoj telegram na Glavni Savez s prošnjo, da i on delegira na občni zbor vsaj enega delegata,

3. v enakem smislu kakor pod 2. je stopiti tudi v stik z Udrugo javnih činovnikov Hrvatske i Slavonije u Zagrebu.

Blagajnik g. Rus poda blagajniško poročilo, ki se vzame odobruje na znanje.

Odbornik g. Petročnik omenja uradniško kreditno zadružno, ki se je ustanovila v Beogradu. Ima proti njej gotove pomisleke z ozirom na nemožnost štedenje državnega nameščenstva.

Odbornik g. Pirc nujno svetuje, da je treba tudi novi vladi predložiti potom Glavnega Saveza vse naše zahteve in vprašanja, ki so združena z vitalnimi interesi državnega nameščenstva.

Na vprašanje odbornika Mahkova, da-li bi ne bilo mogoče ponatiskovati članke »Našega Glasa« tudi v političnih dnevnikih, pojasnjuje načelnik g. Paternoster, da je to iz načelnih razlogov neizved-

Fr. Rojec:

Tudi mi smo rušili.

(Nadaljevanje.)

II.

Začela se je svetovna vojna. Skoro vsi naši mlajši radovljiški znanci in prijatelji so odšli; doma smo ostali le mi starejši in kar nas je bilo začasno oproščenih. Nemcem in njihovim zaveznikom slovenskega pokolenja je vojna došla kot jako dobro sredstvo za preganjanje slovenskih narodnjakov. Zrastel jim je greben visoko čez naše glave in očitno so kazali, da so oni naši politični gospodarji.

Povsod se je govorilo o vojnih zadevah in vsak si je rad dal duška svojemu mišljenju. Nemci so za trdno verovali, da bo zmaga Nemčija s svojimi zavezniki državam in niso prikrivali svojih zlobnih nakan, kako mislijo po vojni temeljito pomesti Slovane, posebno pa Slovence z zemeljskega površja. Zavedni slovenski narodnjaki smo seveda zaradi tega čustvovali s Srbijo in z Rusijo in si nismo želeli avstrijske, ogrske, nemške, turške in bolgarske zmage. S prikritim veseljem v svojih srcih smo pozdravili in proslavljali vsak uspeh slovanskih držav in njenih šte-

vilnih zaveznic na bojnem polju. Očitno nismo smeli pokazati tega veselja, ker bi nas lahko vsaka naša nepremišljena izjava v tem oziru pognala v zapor ali celo v smrt, ako bi prišla v javnost ali na ušesa naših narodnih sovražnikov, ki so ob času vojne povsod med nami izdatno pomnožili svoje vohune.

Kadar smo bili sami med seboj, smo prosto dušno govorili o vojni in o vseh njenih mogočih okoliščinah. Kadar pa se je naši družbi približala kaka sumljiva oseba, smo svoj pogovor hitro zasukali na druge vsakdanje reči. Dasi so avstrijski časopisi debelo lagali in naznanjali same nemške in avstrijske zmage, vendar smo po ovinkih iz tujih časnikov in po raznih osebah izvedeli od časa do časa čisto resnico o vojnem položaju na tej in oni strani. Kmalu smo doznali, da so se v Galiciji in v Srbiji udali celi češki polki in da so kar z godbo prekoračili bojno črto in odšli v prostovoljno ujetništvo k svojim slovanskim bratom. Jako pa smo obžalovali, da so bili izmed Slovanov tako nezavedni Hrvatje, ki so s tako divjaško besnostjo pobijali Srbe in Ruse. Izvedeli smo o njih silno žalostne podrobnosti iz bojne črte. Posebno mnogo se je pisalo in pripovedovalo o takozvani varaždinski viražji diviziji.

Rusi in Srbi so v začetku vojne dosegli velike uspehe. Rusi so prodrli globoko na Ogrsko in tudi Srbi so junaško prodirali proti tej deželi. Upali smo, da se v kratkem času združita obe slovanski vojski na orgskih planjavah, da zavzameta Budimpešto, da odrežejo Rusi Ogrce od Avstrije in potem kmalu premagajo tudi Avstrijo, nakar bi se morala tudi osamljena in od vseh strani obkoljena Nemčija udati in skleniti mir. To bi se bilo morda tudi zgodilo, ako bi imela avstro-ogrška vojska namestu »viražje divizije« češke polke. Slišal sem pozneje v Gradcu v bolnici hrvaškega narednika, ki se je hvalil, da je prav varaždinska divizija preprečila, da se niso Rusi in Srbi združili na Ogrskem. V tistem usodnem času sva se z gospodom Cirilom Pazdičem nekega mesečnega večera dolgo v noč sprehajala po samotnih stranskih radovljiških ulicah polna veselega upanja v skorajšnjo rusko in srbsko zmago ter se pogovarjala o lepi slovanski bodočnosti. Gospod Ciril bi bil najraje kar pohitel proti Ogrski Rusom naproti, da bi jih privedel naravnost v Radovljico.

Glede Rusije pa smo kmalu doživeli bridko razočaranje, ki se je potem večkrat ponovilo in se še ponavlja. Hrabra srbska vojska se je

ljivo, ker bi dnevniki že v interesu lastnega prestrizja te članke odklanjali. Priporoča, naj sodeluje vsak član tiskovnega oddelka glede naših vprašanj pri listih tistih političnih strank, katerim pripada.

Odbornik g. Petrovič poroča o načinu nabiranja naročnikov za »Naš Glas« ter apelira na zastopnike strokovnih organizacij s prošnjo, da propagirajo naš tisk z osebno agitacijo.

Ker je dnevni red izčrpan, zaključil načelnik g. Paternoster sejo.

Društvo javnih nameščencev in upokoјencev v Konjicah

je na svojem običnem zboru dne 6. februarja 1927 med drugimi sklepi lokalnega značaja sklenilo predlagati O. Z., da povzroči obvezen sklep, po kojem naj bo vsak po svoji strokovni organizaciji ali okrožni skupini v O. Z. včlanjeni javni nameščenec ali upokoјenec avtomatično tudi naročnik »Našega Glasa« kot našega glavnega glasila. V članarini za O. Z. naj bi bila zaračunana tudi naročnina za »Naš Glas«. Število naročnikov bi na ta način dvignilo naklado lista vsaj za trikratno dosedanje izmero. List bi bil lahko cenejši, vsekakor pa večji, oziroma bi lahko bolj pogostoma izhajal.

Zanimiva debata se je razvila pri vprašanju, kako pomagati tiskovnemu skladu »Našega Glasa« in Osrednji Zvezi do materialnih sredstev, ki so neobhodno potrebna za uspešno izvajanje programa. Poudarilo se je, da smo javni nameščenci v Sloveniji najbolj delavni člani v raznih neuradniških društvih, za lastne organizacije se pa vse premalo trudimo. Potrebno je torej, da vsaj en del te naše delavnosti in dobre volje posvetimo lastnim organizacijam. Odmev debate je bil soglasen sklep, da bo društvo za lastne in Osrednje Zveze materialne potrebe prirejalo igre in slične prireditve.

Na izčrpen referat o stanju državnih nameščencev v dveh državah, o doslej skrajno nesocijalno in za državo neekonomično izvršenih redukcijah ter o najavljeni ponovni redukciji osebja in penzij, je občni zbor sklenil sledečo resolucijo:

1. Vpoštevajoč dejstvo, da se je glasom časnih obvestil po doslej izvršenih redukcijah število državnih nameščencev namesto znižalo faktično zvišalo s tem, da so se na mesta reduciranih sposobnih nameščencev nastavile nekvalificirane moči, oziroma novinci ter so se ustanovljala nova uradniška mesta, nadalje z ozirom na dejstvo, da so se redukcije izvrševale na skrajno nesocijalen način, protestiramo proti taki praksi redukcije in zahtevamo, da se eventualno potrebne redukcije izvršijo po teh načelih:

- a) Reducirati treba v prvi vrsti nepotrebne urade in nepotrebno delo v potrebnih uradih;
- b) Sprejemanje novincev v državno službo se ustavi, dokler ni svrha redukcije dosežena;
- c) Uradnike, ki bi jih bilo reducirati, je brez prekidanja službe premestiti na izpraznjena in nereducirana mesta;

morala po izdajskem zahrbtnem napadu Bolgarov umakniti iz domovine. Ostalo je naše edino in zadnje upanje: Francija, ki se je tudi hrabro in zvesto držala do konca in nazadnje odločila zmago za antanto. Sočustvovali smo tudi z Italijo, ker med vojno še nismo vedeli za zloglasni londonski pakt. Mislili smo si sicer, da bo nam ona delala po vojni sitnosti in zgago, toda da bo nam ugrabila s svojo mačjo hinavščino in zahrbtnostjo toliko naše zemlje in da bo zaslužila toliko naših primorskih rojakov, tega ni nihče pričakoval. Glede laške pohlepnosti smo navadno pripominjali: »Italiji radi damo vso Tirolsko ali še več nemških krajev, samo po naši slovenski zemlji naj ne steza svojih grabežljivih rok!«

Avstriji je začelo primanjkovati življenjskih in oblačilnih potrebščin za vojaštvo in za civilno prebivalstvo že v prvih vojnih letih. Ogromne vsote je morala država izplačevati tudi družinam vojaških vpoklicancev in je radi tega kmalu prišla tudi v hude denarne stiske. Pomagala si je z domačimi vojnimi posojili, toda z njimi je krila le neznamen del velikanskih vojnih stroškov. Vedeli smo, da čimprej bo Avstrija izčrpana, temprej bo morala prenehati z vojno in temprej bomo Slovani osvobodeni izpod tujega jarma. Zato smo povsod poučevali kmetiške župane, da naj gredo ljudstvu na roke pri prošnjah za vojne podpore, ker je za občino dobro, če več de-

č) Če se pa reducirani uradniki že morajo opustiti, naj se jim da odpravnina ter se jih o tem najmanj 3 mesece prej obvesti.

2. Protestiramo proti po ministru financ najavljenemu znižanju penzij, ker penzija ni miloščina, ampak suma tekmo let nameščencu odtegnjenih, oziroma za njegovo starostno oskrbo premalo izplačanih prejemkov.

Poravnajte naročnino!

Vestnik.

Društvo upokoјenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani ima svoj letošnji redni občni zbor v četrtek, dne 24. marca 1927 ob pol 8. zvečer v gostilni pri »Mraku« na Rinski cesti. Dnevni red: 1. Poročilo društvenega odbora; 2. poročilo pregledovalcev računov; 3. sklepanje o absulatoriju; 4. volitev predsednika, I. in II. podpredsednika, 7 odbornikov in 7 namestnikov ter dveh pregledovalcev računov; 5. določitev članarine, oziroma denarnih prispevkov članov; 6. slučajni predlogi po § 13. društvenih pravil. — Ako bi občni zbor o določenem času ne bil sklenjen, se otvori pol ure kasneje nov občni zbor z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih članov. — Odbor — V Ljubljani, dne 14. februarja 1927. — A. Svetek, t. č. predsednik; Vidmar, tajnikov namestnik.

Akcija Zveze o stanovanjskem vprašanju. Zveza je na svoji seji 18. decembra 1926 po sklepu odposlala 29. decembra Glavnemu Savezu sledeče pismo: »Glavni Savez naj skliče najpoznejše do 31. marca 1927 v vseh centrih naših pokrajin shode, na katerih se naj zahteva podaljšanje stanovanjskega zakona.« Hkrati je bil zaprosen Glavni Savez, naj pošlje vsem pokrajinskim Zvezam vsaj do 1. februarja letos za te shode potrebna navodila, ker bi morale sicer odkloniti napram članstvu odgovornost in bi bile primorane, da skličejo te shode na lastno pest peko Glavnega Saveza. O tem pismu so bile obveščene tudi vse ostale Zveze v državi; zaprosene so bile, naj se izjavijo, če odobravajo naše stališče. Ker ni bilo do 12. februarja letos nobenega glasu iz Beograda, je naša Zveza opozorila tega dne Glavni Savez na to dejstvo in ga ponovno prosila, naj ji pošlje i ves material, ki se nanaša na stanovanjsko vprašanje in tudi potrebno resolucijo. Hkrati je bilo to pismo sporočeno tudi vsem ostalim pokrajinskim Zvezam. Vse te Zveze so bile tudi naprosene, da zahtevajo i one od Glavnega Saveza potrebno iniciativo v tej smeri, to pa v zmislu čl. 3 b) njegovega statuta. O nadaljnjem uspehu te akcije opozorimo p. n. čitatelje pravočasno.

Med Savezi ni zveze. Naša Zveza je pisala že opetovano med drugimi tudi Savezoma državnih nameščencev v Skopju in v Cetinju. Od poslednjih dveh Zvez naša Zveza do danes še nikdar ni prejela

najmanjšega odziva, da o dopisih niti ne govorimo. Naša Zveza je zato prosila Glavni Savez, da ji sporoči točno addresso teh dveh Savezov, oziroma osebnosti, ki načeljujejo tema Savezoma.

Za enoten statut vseh krajevskih organizacij. Na željo nekaterih krajevskih organizacij je sestavila Zveza enoten načrt pravil, ki ga je sedaj dostavila vsem krajevnim organizacijam. Načrt je prirojen točno v zmislu novih pravil Zveze, ki želi, da bi ga nove okrožne skupine, ki imajo po svojem ustroju poleg drugega tudi eminentno nalogo, da združujejo med seboj in med Zvezo najožji stik, na prihodnjih rednih ali izrednih običnih zborih osvojile. Statut Zveze sicer ne določa za okrožne skupine nobenih materialnih obveznosti do Zveze, vendar je pa pod čl. 7 — t. 4 načrta vnesla določbo, ki omogoča prispevke za pokritje n. pr. potnih stroškov delegatov, sicer statutarčno, toda v hipotetični formi. Ako bo Zveza materialno zasigurana — do sedaj žal še ni — ne bo na okrožne skupine v tem oziru nikdar apelirala. Zveza obeča kljub temu, da jim v svojem delovanju ne bo posvečala nič manjše pozornosti kakor strokovnim ali stanovskim organizacijam, ki so prevzele napram njej dolžnost obligatornega plačevanja članarine.

Stranko državnih nameščencev, ki se ji naj pridružijo tudi privatni nameščenci, snujejo v sosednji republiki Avstrija. V januarju letos se je vršil prvi tak shod v Gradcu, kjer je referiral v. sod. svetnik Wögerer o temi: Ustanovitev stranke nameščencev, njeno razmerje do političnih strank in njena bodočnost. Shod je bil dobro obiskan. Iz vseobsega pritrjevanja sklepajo, da je misel o ustanovitvi lastne stranke že močno ukoreninjena in da ni daleč čas, ko se bo misel zamogla oživitvoriti.

Podporno društvo paznikov kr. moške kaznilnice v Mariboru je priredilo v nedeljo, dne 6. t. m. pri »Balonu« na Pobrežju predpustno zabavo s petjem, godbo, plesom itd., ki je v vsakem oziru prav dobro uspela. Člani in prijatelji društva so napolnili obširne postore do zadnjega kotička, salonski orkester »Zarje« je neumorno sviral in podžigal k plesu mlado in staro, odmore pa sta izpopolnjevala pevski zbor kaznilniških paznikov in »Zarje« ter žela za izvajanje splošno priznanje Posebno je treba omeniti lep napredek pevcev-paznikov, ki ne zamudijo nobene prilike, da ne bi pokazali širšemu krogu prijateljev in znancev uspehov kulturnega dela, kateremu se po naporni dnevni službi z veliko ljubeznijo posvečajo v skopo odmerjenem prostem času v večernih urah. Neprisiljena domača zabava je trajala do pozne ure in le misel na službo je končno razgnala družbo k počitku. — Dasi je društvo še mlado, vendar lepo uspeva in s tem dokazuje važnost in potrebo svojega obstanka. Marsikateri član je že s hvaležnostjo bil deležen njegovih blagodat in je le želeli, da bi se o potrebi društva čimprej prepričali tudi vsi oni, ki doslej še niso pristopili kot člani. Morda ni daleč čas, ko bodo tudi oni potrebovali slične pomoči, kot jo nudi društvo. Kljub bojkotu iz lastnih vrst (pogrešalo se jih je

nanja pride med njeno prebivalstvo. Ker Avstrija ni privoščila našim ljudem skoro nobenega zaslužka, ampak je raje podpirala tujce, naj jim vsaj zdaj daje primerno vojno odškodnino za vpoklicane družinske prehranitelje, ki morajo zanj na bojiščih kri prelivati. Ta pouk je izdal. Dobivali so nazadnje vojne podpore tudi oni, ki bi se lahko preživljali brez nje.

Poučevali pa smo s previdnimi besedami in bolj po ovinkih tudi one naše može in fante, ki so prihajali iz vojne domov na dopust ali so imeli oditi na vojno. Predočili smo jim, kako je vojna krivična in kako hudo se bo nam godilo še le potem, ako zmagajo Nemci in Ogri, ker je Avstrija le njihovo slepo orodje. Tak pouk je gotovo več ali manj pripomogel, da so se slovenski vojaki prvi začeli upirati in prehajati vedno v večjem številu v ujetništvo.

Kadar sem šel v vnanjo službo v Bohinj, sem se pomudil čez dan in navadno prenočil v znani narodni Mencingerjevi (Becovi) gostilni v Bohinjski Bistrici. Tam so se zbirali vsi bistriški narodnjaki in razni zavedni slovenski gostje iz drugih krajev, kadar so prišli v Bohinj. Zvečer smo se zaprli v veliko gostilniško sobo ter se pogovarjali do poznih ponočnih ur. V naši družbi ni skoro nikdar manjkalo vrli železniški uradnik Bajt, ki je do-

bival vojne novice iz laških in francoskih časnikov in je vedel vselej povedati mnogo zanimivega iz svetovne vojne. Iz tistih pogovorov sem si zapomnil francosko besedo »buldok«, s katero so Francozi nazivali med vojno nemškega cesarja.

V Mencingerjevi gostilni je bila tatkrat za natakario jako brhka in pogumna bohinja Francika, ki je rada poslušala naše pogovore in postala tudi sama navdušena in odločna narodnjakinja. Kadar so se fantje poslavljali pred odhodom na vojno, ni mogla strpeti, da bi jih za slovo ne poučila: »Fantje, ne pozabite, da ste Slovenci. Bodite pametni in se ne tolcite za te hudobne Nemce in Ogre. Dajte se raje ujeti, boste vsaj živi prišli nazaj!« Svarili smo jo, naj ne bo preveč pogumna, ker ji to lahko nakopije velike nepravilike. Vendar se ji ni nič zgodilo, ker so jo vsi radi imeli; nihče je ni ovadil.

Proti koncu maja 1916 sem bil pri svojem drugem nabornem prebiranju potrjen za črnega vojnika in čez 14 dni sem že dobil pozivnico za nastop vojaškega službovanja. Nemudoma sem moral oditi v Ljubljano, od tam pa so me poslali kot političnega osumljenca naravnost v Gradec k nemškemu pešpolku št. 27. V vojaški službi sem ostal do konca vojne in lahko si mislite, kako navdušeno sem se bojeval za prelubo avstrijsko domovino!

mnogo, o katerih je znano, da bi bili lahko prišli) je omenjena prireditelj nadkrilila vsako pričakovanje ter ostavila pri vseh udeležencih najboljši dojem. Upamo, da je tudi g. blagajnik zadovoljen. Društvu in pevcem pa kličemo: Po začetni poti pogumno in vztrajno naprej! — Udeleženec.

Corrigendum. V članku »Razne upravne pango in prejemki« naj izvolijo čitatelji popraviti tiskovno pogreško v drugi koloni, v drugem odstavku 6. vrsta od spodaj na: »3. skupino« in ne 2. skupino, da ne bo zmagavanj in napačnih komentarjev.

Pozor! Pozor! Konkurenčne cene pri čevljih Nabavljalne zadrage, Vodnikov trg 5. Znatno znižane cene, osobito pri novih čevljih! Pridite, ogledajte si! Svoji k svojim!

»Poziv našim narodnim poslancem«, ki smo ga objavili v prejšnji številki »N. Glasa«, smo podali tudi poslanskim klubom v Beograd.

Nabiralne pole so nam doslej vrnili sledeči gospodje: Davorin Blažen v Konjicah s 7, Ivan Fischer v Ptuj s 2, Anton Adamič v Ljubljani s 2, Anton Mehle v Novem mestu s 1, Stanko Pleskovič v Žužemberku s 2, inž. Ivan Verbič v Novem mestu s 4, neimenovan v Mariboru s 19, Ivan Zupančič v Kranju s 6, Anton Močnik v Mariboru s 1, Ivan Petrovec v Ljubljani s 1, Jakob Malinger v Ptuj s 4, Ivo Verbič v Ljubljani s 3, Joža Šterbenec v Črnomlju s 7, Vinko Meršol v Bohinjski Bistrici s 5, Ivan Osolnik v Kočevju s 1, dr. Franc Hrašo-

vec v Šmarju pri Jelšah s 10, Josip Tajnik v Kranju s 1, Alojzij Rozman v Novem mestu s 8, Ivan Banič v Brežicah s 5, Anton Rožanc v Cerkljici s 2, dr. Ferdo Karis v Mariboru s 6, Ivan Rudolf v Ptuj s 6, Oroslov Verhovnik v Prevaljah s 1, Ivo Petrovič v Ljubljani s 15, Društvo državnih računskih in blagajniških uradnikov v Ljubljani s 31, Ivan Sušelj v Slovenjgradu, in Franc Robar v Prevalju s 1 novim naročnikom. Najiskreneje se zahvaljujemo vsem gospodom za trud, ki so ga imeli z neprijetnim poslom. Dosegli so, kar so pač dosegli mogli. To naj bo v vzgled tudi ostalim gg. tovarišem, ki so tudi prejeli pole, pa jih še niso vrnili. Če se le malo pobrigajo in poagitarajo za list, uspeli bodo tudi oni, kakor so drugi. Osobito pa bi priporočali in prosili vse v »Zvezi« včlanjena društva, da posnemajo agilno društvo državnih rač. in blagajniških uradnikov v Ljubljani in pokrenejo v lastnem delokrogu nabiranje novih naročnikov. — Uprava.

Naznanila.

Gruda, mesečnik za ljudsko prosveto, je izšel za november in december 1926 v eni številki. Prinaša prispevke od Tone Gasparija, Iv. Albrechta, A. Gradnika, Josipa Ljubiča itd. Naroči se v Koldvorski ulici št. 7.

Koledar Nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Sloveniji za leto 1927, ki je izšel v samo-

založbi, prinaša poleg običajnega dela tudi nekaj zelo aktualnih člankov. Izrečno opozarjamo na Kveder Dragotinovo. Lahko rečemo, učenjaško razpravo »Narodno-gospodarska razmotrivanja z ozirom na sedanje razmere in potrebe bodočnosti«.

Zdravje, zdravstveno poučni list št. 1 je izšel. Prinaša članke: »Razvoj ortopedije«, dr. Minafa; »O rak«, dr. Benčana; referent O. M. Z. D. J. Bole razpravlja o socialnem zavarovanju. List, ki smo ga že opetovano najtopleje priporočili, stane letno 30 Din. Naroča se ga v »Higijenskem zavodu« v Ljubljani, Zaloška cesta št. 2.

Originalne potrebščine za OPALOGRAPH
preservat, fixat in ostale potrebščine,
vedno v zalogi pri

LUD. BARAGA, Ljubljana,

Selenburgova ulica 6.

Telefon 980.

TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. Izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Priporoča se

I. CERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28
Zaloga pohištva
in tapetništvo.

A. & E. Skaberne
Ljubljana.

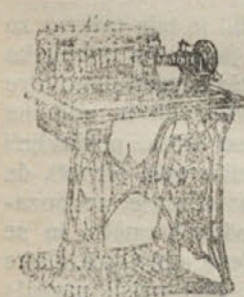
Manufakturna in modna
veletrgovina.

Solidno blago. Niske cene

**Cenejšje kot pri
razprodajah**

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg št. 17.

Najboljši
šivni stroji in
kolesa znamk
Gritzner in Adler
ter švicarski pretilni stroji »Dubieu«
za rodbino, obrt
in industrijo

Josipa Petelinca
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Vračila garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

V sedanjih težkih časih

vsakdo pazi, da kupi dobro in poceni. Predno se odloči za nakup izgotovljene moške, fantovske ali deške obleke, kakor tudi češkega in angleškega blaga za moške obleke, obrnite se zaupno na trdno

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 1

Dvoršče levo

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana
Delikatese — špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Nova manufakturna trgovina!

JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana

Stari trg št. 21

Poleg Zalaznika

nudi vsakovrstno blago po najnižji ceni.

Državni nameščenci na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata raznovrstno pomladansko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Obiščite
novo urejeni
oddelek za
gospode
Trpežno blago
Najnižje cene
Modna trgovina
za dame in
gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 13, 19.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D
najmodernejšje konstrukcije.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

**Najnižje
cene!**

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonialnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov** in **predpražnikov**. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše **čevlje vseh vrst** po meri in naročilu. — **Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!**

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!

Izdaja Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.